

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. IV. Quàm meritò amandus Deus, præcipuè propter se.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

per totam æternitatem, vt referrem gratias, paterer vniuersos inferni cruciatus, nihil satisfacerem; quia ab amore tuo infinito procedit, omnem infinitatem creatæ retributionis excedenti infinitè: quid faciam pro tot & tantis, & præcipuè pro isto, in quo obiicis mihi luce clariùs amorem tuum infinitum?

CAPVT IV.

*Quàm meritò sit amandus Deus,
præcipuè propter se.*

DInumerabo iura quibus amorem meum iustissimè exigis, & iniustitias teporis & ingratitude meæ. Te, amabilissime Domine, debeo ardentissimè amare, & quia bonus es, & quia amans es; & quia benefactor es, & quia benefactor meus es; & quia factor es, & quia tolerator mei patientissimus es.

Tam bonus & pulcher Deus in se est, vt licet non amasset nos, nec benefecisset, nec fecisset, amandus esset supra omnes amatores, benefactores, & conditores nostros: imò etiam si odisset nos, & malefecisset; expiaret enim, illa infinita bonitas & venustas omnem iniuriam, multò magis quàm expiat eius beneficentia. Nónne si Deus antea odisset te, & infensus in te peccasset, & nocuisset, ignosceres & amares, propter satisfactionem

Aa

quam

370 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
quam fecit, tot beneficiis, ut nec Filio suo parceret, sed pro te traderet morti, orbitatem, quæ maximus dolorum est, hauriens: Facienti beneficiû dimittere iniuriam & ignoscere oportet; nam beneficij vis debet extinguere vindictam & iram: at cum tot Dei merita antecedant, plusquam veniam mereretur. Si ergo beneficentia Dei sufficeret, ut purgaret omnem iniuriam; multò magis causa beneficentiæ bonitas ipsa, quæ nobilior est & satis efficax, ut commendet omnia damna illata & iniurias à Deo. Plus est bonitas Dei quàm beneficentia, quia hæc ab illâ procedit, & à causâ potiùs degenerant effectus. Quidam dixit de malemerenti homine: Nihil boni à te accepi, sed plura à te mala; tamen non possum non te diligere. O Bonitas vera, potiùs de te quàm de simulacro tuo luteo dicam: Non possum non te diligere, etsi nihil boni à te accepissem, imò etsi multa mala sustinuissem: quid dicam modò, cum sine modo me ames, & sine numero benefeceris?

Amamus aliquando viros, quos nunquam vidimus, nec audiimus, nec illi cognoscunt nos nec amant, sed ex solâ famâ probitatis diligimus; cum quibus esse & conuersari gauderemus, eorum conspectu laceremur, & commemoratos reueremur: ànne
Dei

Dei bonitas indigna est, quibus digna habe-
 tur humana? Tanta potuit probitas homi-
 num esse, vt per se ametur sine obligatione
 pietatis; quia non sunt parentes, sine obliga-
 tione gratiæ, quia non sunt benefactores, &
 sine obligatione amoris, quia non dilexerunt
 nos; & non erit auctoritas diuinæ bonitatis
 sufficiens per se amori? Quis non mouetur
 beneuolentiâ aliquâ erga Ionatham, ob fi-
 delitatem amicitiæ, absque æmulatione pa-
 terni Regni? aut non afficiatur erga Dau-
 dem, ob benignitatem eius, qui absque inui-
 diâ imperij pepercit vitæ inimici Saulis? &
 quis non inclinet cor erga Iudam Macha-
 bæum, ob amorem patriæ & legis? cum nec
 cognatio horum, nec fauor voluntatem sol-
 licitet, sed sola virtus. Sûntne fortasse virtu-
 tes diuinæ impuriore, aut degeneres? Com-
 pone hominem ex maximorum virorum do-
 tibus, totum ex miraculis compactum, qui
 haberet Sapientiam Salomonis, fortitudi-
 nem Samsonis, pulchritudinem Absalonis,
 fidem Ionathæ, mansuetudinem Dauidis,
 fortunam Iosue, & erga suos amorem Moy-
 sis, quis non cuperet illius amicus esse, aut lo-
 qui semel; aut saltem videre? quàm contem-
 nendi gustus esset & ab omnibus damnan-
 dus, cui non placeret eius hominis familiari-
 tas etiam absque spe lucri? O immense Deus,

tu es manipulus omnium bonorum, & totius bonitatis fasciculus; quomodo te non amamus, nec desideramus familiaritatem tuam? O Domine, qui ob solam bonitatem tuam non te diligit, quàm malè gustat, quàm vilis est, quàm insipiens? qui illam solam non satis miratur, quàm ridiculus est? fingamus creatos nos sponte nostrâ fuisse, & audisse de quodam Deo in alio mundo ea quæ de nostro Deo credimus; quis non cuperet habere talem Deum, & miraretur, atque amaret bonitatem & facta illius erga homines illius sui mundi, quibus meritò inuideremus? Non igitur propterea quòd nos creauerit, minuta est bonitas eius, nec debet diminui admiratio, & erga illum amor.

Maximus quoque titulus, vt amemus Deum, est esse amantem. Nullum pharmacum est efficacius amoris quàm amor: in viros improbos inclinamus affectum, eo tantum nomine quòd ab his videamur diligi; & à canibus amari gaudemus: licet Deus non bonus esset, nec benefactor, nec factor nostri; quia amat, amandus esset, maximè quia tam ardentè amat. Cuius amoris magnitudo ex doni magnitudine colligitur: qualis amor, per quem sic dilexit mundum, vt Filium suum vnigenitum daret? O homines, quid miramini, nisi stupefcitis hoc, quòd
Deus

Deus vilissimam creaturam, tam tenero corde & affectuosè amet?

Sed demus etiam, quòd Deus non amasset nos, nec fecisset, nec benefecisset nobis; saltem quia aliis benefecit, deberemus amare. Si facta iusta hominum etiam apud extraneos & barbaros merentur laudem, & extorquent benevolentiam; an tot Dei benefacta minus merebuntur, quia maiora, quia immensa, quia plura sunt? Probus & beneficus à quouis amatur, etiam non experto liberalitatem eius: sed etsi Deus nullum erga alios egregium opus fecisset, quia in nos tot beneficia contulit, etiamsi id non fecisset amando (quod nequit fieri sine aliquo amore) deberemus amare. Imò quantumvis non bonus, nec amans, nec benefactor nostri aut aliorum esset (quod impossibile est,) eo dumtaxat quia fecit nos, venerandus & diligendus esset. Parentes etsi improbi, etsi non nutriuisent nos, colendi & amandi sunt: pro Rege legitimo, etiamsi iniustus & scelestus sit, milites fundunt sanguinem: Deus Pater rerum est, & legitimum mundi caput.

Neque levis sagitta amoris est patientia Dei, quâ nos in ipsum impudentissimè delinquentes tolerat & ignoscit. Iram inimici vertit in benevolentiam patientia eius quî peccavit & nocuit, dum sustineat animad-

374 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
uersionem, aut paratus sit ab inimico ultio-
nem & pœnas iniuriæ admittere, siue reum
se fateatur: quomodo patientia iniquè offen-
dentis extorquet beneuolentiam irascentis
iustè, & non patientia offensi & iraturi iustè
impetrabit amorem offendentis iniquè? O
Domine, quanto iure amorem meum flagi-
tant mea ingratitude & tua uenia! sed hîc
minor titulus accedat, patrem meum esse;
accedat, benefactorem esse meum; accedat,
beneficum in omnes esse: quantum te de-
beo amare ob tot innumera & immensa de
me merita & facta?

Sed adhuc non maiores hi tituli, licet sin-
guli, exactores seueri sint mei amoris: multò
magis te debeo amare ob solam beneuolen-
tiam tuam, quâ me amas, quàm ob benefi-
cia tua tot & tanta: nam illa est horum causa,
ideò æstimabilior: & restat amor tibi, ut si
opus esset, duplicares beneficia, & sine nu-
mero multiplicares, si ad meam salutem non
sufficerent quæ redundant modò. Amor tuus
non tâtùm equiualeat beneficiis factis, sed pos-
sibilibus, si alia possibilis maiora essent; & in
se claudit omnia illa; imò, si dici fas est, be-
neficia impossibilia: nec enim terminos suos
stringit facultate uerus amor, sed confictis
votis: quæ quamuis in Deo non sint ob per-
fectionem & omnipotentiam suæ naturæ,
non

non est proinde diminutus excessus sui amoris; sed æquè debemus illi, ac si essent. Maior itaque titulus vnus amoris est amor Dei, quàm innumera sua beneficentia: continet enim ille beneficia omnia & facta, & possibilia, & impossibilia, si aliqua Deo essent.

Adhuc tamen alia est causa maior amandi Deum: nam si ob amorem Dei plus debemus illum amare quàm ob beneficia, quia hæc sunt effectus illius, & scintillæ magni incendij diuinæ charitatis; multò magis debemus amare ob bonitatem eius, quia hæc est causa amoris. Quanta bonitas est, tam immensi amoris mater, & stirps tot beneficiorum! imò Bonitati diuinæ debemus non tantùm amorem incredibilem, nisi solùm fide, quo nunc nos amat; sed etiam amorem maiorem, quantum ad nos, quo nos amaret, si nos meliores fuissetus, & minùs ingrati, atque capaciores proinde maioris dilectionis. Non tantùm debetur bonitati Dei vnus infinitus amor Dei, sed quasi infiniti amores infiniti Dei. Quare quia bonus est in se Deus, plus debemus amare quàm quia nos amat & benefacit. O Domine, amo te ob tua beneficia, quia in eis video, exosculor, & amplector amorem tuum: & ob amorem tuum te amo, quia in illo intueor, adoro, & diligo bonitatem tuam. Amor Dei, vna perfectio Dei

376 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
est: restant aliæ, ob quas amabilis est, quas
omnes continet bonitas & perfectio diuina
infinita, infinitis titulis amabilis. Nescio, Do-
mine, quomodo intermitteri & desinere po-
test amor tui in corde meo, cum tu infinitus
ab æterno ira nos incessanter amaueris solâ
bonitate tuâ.

CAPVT V.

*Quomodo bonitati Dei non possimus
satisfacere.*

Quantum deficio, Domine, considerans
bonitatem tuam, quæ nec potest scribi,
nec dici, nec cogitari? Si omnes spiritus cæli
& inferni, & animæ creatæ & creandæ, de
eâ scribere vellent, & si singulis atramentum
esset mare, atque membrana cælum, ante-
quàm minimam eius partem commemorare-
rent, maria exsiccarentur, & cæli nec vnum
apicem amplius accipere possent. Si cunctæ
stellæ & imbrium guttæ forent linguæ, ante-
quam aliquid congruum de eâ dicerent, de-
stituerentur spiritu, & obmutescerent: si om-
nes arenulæ maris in mentes mutarentur,
non possent particulam eius dignè concipere.
Sed quid ago, cum audeo his comparationi-
bus bonitatem tuam declarare? Fateor, ô
Deus infinite, ridiculas esse has omnes exag-
gerationes,